

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна п'ямірника
60 м. Чвертьрічна
передплата разом
з оплатою почт.
в краю 800 м; за
границею разом
з оплатою почт.:
В Чехії 12 чes. кор.
чвертьрічно.
В Америці 2 дол.
річно. Адреса Ре-
дакції і Адміні-
страції: Пере-
мишль, вул. По-
береже ч. 1.

Ціна
60
марок

політично-економічний орган.

До організаційної роботи!

Активна сила кожного народу залежна є від його організації економічної і політичної. Коли ця організація ціпка і загальна т. є. коли всі творчі одиниці громадянства є організовані в карні національні кадри, а поза організацією блукають хіба нечисленні, безвартісні і шкідливі одиниці, тоді народ сам собою представляє велику силу. Майстрами в організації показались Німці. Вони завдяки своїй організації через 4 літа ставили опір цілому світові. І хоть врешті-решт військово мусили улягати, і то, голосно через блуди їх політики, — то економічно вони непобідимі завдяки своїй організації. Маючи це на увазі, кожний Українець повинен завжди тямити, що він собою представляє тільки тоді національну вартість, коли він є організованою одиницею українського громадянства. Є отже першим обов'язком кожного Українця належати до тої чи іншої народної організації. Бо чим більше число організованих національно одиниць і чим більша активність громадянських організацій, тим більша є активна сила народу.

По містах, де живе збитою масою велике число людей, лекше їх організувати як сільське населення. І тому міське громадянство бував звичайно організоване, карне. Звідси і велике значіння міст для сили народу. Міста є більше діяльні і дають почин до всего. Вони є і підвалиною державности, а деколи є і справниками її руїни. Свідками одного і другого було сучасне покоління. Поляки збудували і скріпили свою державу головно силами національно організованого міського населення, в Росії організоване міське населення викликало революцію і зруйнувало царську державу. Так в Польщі як і в Росії сільське населення в починах не відгравало ніякої ролі. Воно було лиш оруддем в руках організованих мішухів. Тим то і леко пояснити, що горстка російських большевиків, при допомозі організованого міського пролетаріату, зуміла запанувати над стоміліоновою темною і незорганізованою масою селянства і держити її цулко в крипах до нині.

Але це ще не доказ, що селянські маси не дадуться організувати. Чехи дали як найкращий доказ, як село можна організувати і тому чеське селянство в будові чеської державности відгравало таку саму роллю, що й мішанство. Чехи організували селянство насамперед освітньо і економічно, а доконавши цього, зробили його рішеннячим чинником у всіх справах національного життя.

Наш народ в 9/10 складається з селянства, а мішухи творять тільки десятину. Тому і сила нашого народу в селянстві. Але село тільки тоді може мати національну вартість, коли воно свідоме,

зорганізоване і карне. Зробити його таким — це найважніше наше завдання.

Саме зближається осіння і зимова пора — найдогідніша до організаційної роботи. Час отже найвищий розпочати її. Найпростішою формою нашої сільської організації, — це Читальні, Січи, Соколи. Ці організації, перед війною досить сильні, ослабило або й знівечило зовсім воєнне лихоліття. Тому пора їх обновити, скріпити. Цей організаційний рух, як свідчать дописи з краю, вже розпочався і під осінь такому треба надати йому відповідного розгону. Поруч з освітньою організацією треба теж розбудити економічну, якої найкращою формою є спільництво (кооперативи). Сільська кооператива повинна здинити в собі ціле село і кермувати цілим його економічним життям.

І тямити треба, що сильна економічна організація є матерію всіх інших організацій. Вони під її покровом ростуть і цінніють. Політична організація тільки тоді є могоча, коли чує за собою економічну силу. Приклад жидівської політичної організації, що виплила з їх економічної сили, як найкраще доказує правдивість наших слів.

От і перед нашою інтелігенцією саме в тій хвилі в'ячне хоч і тяжке завдання. Вона всюди повинна дати почин організаційній роботі по наших селах, і нею керувати так, щоб принесла як найкращі успіхи. І не можна ніякій інтелігентній одиниці ухилитися від цього обов'язку — а громадянство через свою пресу повинно розтягнути строгий контроль над діяльністю нашої інтелігенції. Фактом є, що село останніми часами дорікає інтелігенції за її байдужність і неробство. З тим повинна наша особливо сільська інтелігенція поважно рахуватися, бо грешить її те, що сталось вже подекуди — село викине інтелігенцію поза скобки як непотрібний тягар і саме з жалем до інтелігенції буде шукати шляхів до свого оновлення.

Ставаймо отже до організаційної праці і переводім її зміло і консеквентно на користь нашої загальної народної справи!

На поміч рідному краю!

Українці в Зєдинених державах і Канаді відчувують неодолю Рідного Краю і від хвилі його поневолення спішають на поміч йому. Всі ми знаємо про щедри дари Американців для Укр. Громадянського Комітету у Львові, на допомогу академічній молоді в Празі, для сиріт і т. д. А вже найбільша заслуга наших заморських братів в тім, що вони уможливили Урядові Петрушевича його діяльність закордоном тим, що дали йому відповідні фонди. Тому і вдячність цілого краю для наших братів в Америці велика і то тим

більша, що не тільки спішають з матеріальною допомогою, але й самі беруть участь в боротьбі за кращу долю Рідного Краю. Їх інтервенція в американських урядах, в користь нашого краю, демонстрації і пропаганда по американських часописах спополізувала дуже справу Сх. Галичини в Америці.

Наші братя живуть не тільки в Зєдинених державах та Канаді але і в Бразилії. На жаль бразилійська еміграція виказує дуже малу активність в користь Рідного Краю, хоть число тамошних Українців доволі велике. Мабуть брак там відповідної організації, яка розвинула ширшу діяльність. Тому ми отсिम відзиваємось до наших земляків в Бразилії і просимо їх, щоб вони так само, як наші братя в інших американських державах, поспішили нам в поміч і організували постійну допомогу. Велика Україна голодує, наша дітвора росте без науки, університетська молодь марнує час, не маючи змоги користити з університетських викладів, наші воєнні сирітки бідують. Про отсе все повинні пам'ятати Бразилійці і, як можна найскорше, прийти з матеріальною допомогою.

Висилаючи отсе число нашого часопису в більшій кількості до Бразилії, сподіємось що наша відозва зворушить серця наших бразилійських братів і вони вкоротці відозвуться.

На чорну дошку!...

В нинішнім числі містимо дві дописи з кругів нашої нещасної еміграції, з Ченстохови і Відня. Ченстохівська еміграція дякує за поміч дітям і підчеркує загально-українське значіння акції допомоги великоукраїнській еміграції в її невимовних злиднях. І ми з радістю стверджуємо, що галицько-українське громадянство сердечною братерською участю в поліпшенню долі нещасних збігців і вояків з Наддніпрянщини, які опинились в Польщі, а також щедрою помічю голодуючим на Україні, дало найкращий доказ своєї готовості забути все негарне, минуле... З радістю констатуємо теж, що наддніпрянська еміграція в належний спосіб оцінила ті сердечні старання братів галицької землі, а пізнавши обставини в Галичині, радо іде до тіснішого зближення і співробітництва з нами. Під натиском спільної біди, зникли причини до непорозуміння. Як звісно, події в р. 1919 розднали і посварили нас та викликали внутрішню кризу українства. Але час і велике спільне горе загояли рани. Як галицька так і наддніпрянська інтелігенція відчуває потребу широго єднання в імя національних інтересів. Це радісне явище має далекосягле значіння з огляду на ті великі події, які ясь-ось роз-

Колись а нині...

Спомин з шкільних часів.

(Пам'яті катехита перемиської гімназії бл. п. о. Юстина Желехівського).

Безперечно одним з найкращих споминів є згадка про молоді літа, літа безжурні і повні надій. В сумних хвилях пізнішого життя спомин цей є цілющим бальсамом для зболілої душі — а згадки про тих, що нас виховували, є не тільки потребою серця, але добре відчутного обов'язку вдячності супроти учителів-батьків.

Бажаю тих кілька стрічок посвятити пам'яті катехита і перемиської гімназії бл. п. о. Юстина Желехівського, в котрого руках майже пів сотки літ спочивав духовий провід молодіжи, пам'яті священика-педагога, в котрого педагогічний методі любов для молодіжи відгривала найважливішу роллю. І сміло можу сказати, що рідко котрий з педагогів мав в такім степені дар здобування любови молодіжи і вмів злучити повагу з добротою, як о. Ю. Желехівський. Пригадую собі, якто перед 40 літами в день розпочаття шкільного року зібрана в будинку гімназії молодіж ішла до катедральної церкви. На чолі походу ішов „Капота“ (так називали ученики свого улюбленого катехита), а похід замикав суворий, але молодіжею обожаний, знаменитий директор гімназії бл. п. о. Тома Полянський в товаристві професорів: Др. Антоневица, Кульчицького, Царевича, Сенке-

вича і Янця Левицького. В церкві оден з крилошанів правив Службу Божу, в часі якої співав хор учеників, а по богослуженню виголосив оден священик проповідь, якій звертав увагу молодіжи на її обов'язки. І до нині причуваються мені слова проповідника: „Маєш, молодче, любити свій обряд, ним дорожити, бо тільки там, де молодіж — та надія і будучність свого народу, живе по законам Великого Учителя, можуть повстати діла великі і добрі, там тільки може воцаритись правдива ідеальна любов Вітчизни, яка пливе з любови Бога“. По богослуженню молоді, піднесена на дусі, виходила з церкви і в поважнім настрою спішила до гімназії, де відчитувано їй шкільні правила. Так обходжено перед 40 літами в гімназії з польською мовою викладною свято розпочаття шкільного року.

А тепер? Я зайшов в дни 1. вересня до церкви, котра була заповнена молодіжю української гімназії. По тихій Службі Божій молодіж вийшла з церкви. Деж проповідь, якаб, як тому 40 літ назад скріпила молоді уми до праці, яка чекає її цілий рік? А прецінь тема до такої проповіді гарна і вдячна! Де спів церковний, котрий закінчив викликаючи гарний настрої пісня: „Боже Єдиний Великий...? Знаю, що між збором учительським є нетільки аматори, але навіть композитори і неімовірно, щоби на тисячку молодіжи не можна зложити хору.

Бл. п. о. Юстин Желехівський особливу увагу звертав на спів церковний. Ученики старші брали

участь в хоральнім співі питомців духовної семінарії. Кожний з учеників бл. п. о. Желехівського пригадує собі добре „пініє“, яке що суботи по полудни мало місце, всі тропарі, кондаки, наголоси церковних пісень мусили ми знати, а горе тому, хто „шкартанув“ з такого „пінія“. Він попадав на довгий час в неласку о. катехита. Бл. п. о. Желехівський був знаменитим знавцем природи, а спеціальністю його була ботаніка. Це замилованне до природи використовував він в той спосіб, що в днях вільних від науки, вибирався він з учениками на прогульки в околиці Перемішля та поясняв їм цвіти, рослини і т. д. В часі таких прогульок порушав і інші інтересні теми, а вже з правдивим піетизмом розповідав про минувшину Перемішля — про Єпископа Снігурського, котрого був капеляном, про його працю і жертволюбність для церкви і народу і ми з захопленням слухали оповідання про князя церкви — котрий на цілі має інші завдання, як всілякі хоробливі містерії з целбатом.

Та жмінка споминів про мого катехита хай буде скромною надгородою за працю священика-педагога, котрий голосив засаду, яка і до нині не страшила на актуальності, що школа не тільки повинна вчити але й виховувати.

Перемішль, 1. вересня 1922.

Роман Дмоховський.

Читайте і ширіть „Український Голос“!

винуться на Сході Європи. Їх повинні ми зустрінути зведнані і тому обов'язком кожного чесного українського громадянина по змозі допомагати об'єднанню і скріпленню наших національних сил.

На жаль, допис з Відня в доказом, що не перевелись внас Каїни, що за миску сочевиці готові острити ніж на брата, які для своєї вигоди стараються шкодити об'єднанню. Ця гангірена, спеціальний витвір нещасної петлюрівщини, поступила так далеко, що навіть п. Славінський, про котрого ми завжди думали як найкраще — піднявся ролі Каїна. Сумно нам і болісно...

Підносимо це тільки тому, щоб наші братя Придніпрянці звернули на це увагу і старались раз на завжди зліквідувати нещасну петлюрівщину, яка ще далі покутує та шкідливу свою діяльність продовжує за кордоном в той спосіб, що явно фальшує дійсні настрої і змагання українського народу. Крайній вже час нап'ятувати тих, що «ради лакомства нещасного» служать цілям, що в противні нашим національним інтересам. Хто шкодить об'єднанню рідних братів — цей в свідомий ворог і нема йому ніякого виправдання.

Д о п и с и.

Дмитровичі пов. Мостиска. У нашому селі на зазив охорони могил наших борців, стараннем кількох свідоміших громадян, постарались о поправлення гробів наших борців, котрі впали в ви звольній борбі 1918 у нашому селі. Поставили хрест дубовий а на ньому вивіску з написом „за волю народа“ та хтось доніс до Староства і з'їхала ціла комісія на той хрест з комендантом держ. Поліції. Згаданий хрест викинули а напис відорвали і забрали з собою „do przeprowadzenia tejże sprawy.“ А за це попалося і місцевому вйтові, бо за це що він дав дуба на хрест з громадського ліса, пани комісарі відобрали від нього печатку і завісили його в урядованню, печатку віддали місцевому Полякови і поїхали та говорили, що всіх тих, що ставляли згададаний хрест, замкнуть до тюрми разом з Начальником Громади. Запитуємо цею дорогою Львівського воеводу, чи він знає про те — та чи справді нам вже не вільно навіть своїх братів Героїв помянути. — Громадянин О. М.

З Відня. Дня 25 серпня с. р. відбулося у Відні під проводом Др. К. Трильовського засідання генеральної ради зах. укр. товариства Ліги Націй. На порядку деннім була передовсім справа нападів, на яке се товариство наражене в зі сторони такогуж польського товариства у Варшаві, зглядно його голови Др. Поляка, котрий, як в його цифербляту можна би вносити — належить до специфічних Поляків в роді Левенгерца, Діаманда та Лібермана. Як звісно — пп. Полякови, Дембінському та Лосьови на конгресі унії товариств ліги націй с. р. в червні у Празі не повелоса, бо не лиш зах. укр. товариство прийнято до унії, але ще й Сх. Галичину признано самостійним субектом міжнародного права. Уже тоді крикнув п. Поляк до своїх товаришів: но! дадзон нам добже в Варшаві! І мабуть його сподівання сповнились, бо він тепер засипує президію унії тов. л. нац. в Брукселі п'ясьмами, в котрих жадає, щоби безумовно відмовити зах. укр. товариству ліги націй у Відні права уживати назви „український“ бо до цього має право лише українське товариство ліги націй (з осідком також у Відні), стояче під проводом б. г. інспектора петлюрівських військ Кедровського. По думці п. Поляка „Україна“ — лежить поза лінію ригського мира, а товариство зах. українське л. н. може що найбільше називатись — „східно-галицьким“.

І треба знати, що вже на конгресі в Празі — п. Поляк і товариші — ломили копе — хоч з меншим поводженем — за таку концепцію. А ходило їм тоді о річ не маюважну, а саме, щоби зах. укр. товариство не виступало в обороні української людности на Волині, Підляшшу, Холмі і Полією! Впрочім уже в квітні с. р. внесло зах. укр. товариство ліги націй через своїх делегатів Др. Перфецького і Др. Марітчака — з нагоди засідання президії унії тов. л. н. в Мінхені — меморандум обстоює утворення з всіх земель українських на захід від ригської лінії „галицько-володимирської держави“! А що і така концепція п. Полякови і тов. не подобаєсь, се річ ясна!

На згададаним вступі засіданню ген. ради зах. укр. тов. ліги націй перечитано передовсім відповідь президії товариства на ті напади п. Поляка, в котрім тая-ж рішучо застереглася проти того, що п. Поляк мішається в несвоє діло, зазначаючи при сім, що вже вона і її товариство самі найліпше знають, як вони називаються і куда мають спрямувати свою діяльність. — Ген. Рада ЗУТЛН прийняла з вдоволенням до відома вислання такої відповіді, а однак з уваги на се, що п. Поляк і його браття схотять певно і на Генер. Раді Унії піднести сю квестію, постановила, щоби президія вислала ще осібно, основне меморандум в сій справі до президії Унії. —

По полагожденню сєї справи раджено потім над участю зах. укр. товариства л. н. у засіданню ген. ради унії сих товариств, яке відбудеся з початком жовтня сего року в Будапешті, вибрано делегатів на те засідання, і дано їм відповідні припоручення. Треба зауважати, що в даскусії, окрім панів: Др. Марітчака, Льва Петрушевича, рад. Вітошинського, от. І. Коссака, В. Сінгалевича та Др. Трильовського брав визначну участь також представник жидів-сіоністів Др. Вальдман, котрий в жидівській мові з'ясував становище своєї партії в справі нашої державної самостійности. А треба знати, що перед кількома днями відбулося засідання спільної укр.-жидівської комісії, на котрій обговорено і усталено права членів-жидів. Творять вони осібну секцію, котра в рамках статуту товариства має обстоювати права національні Жидів на зах. українській території — перед унією товариств ліги націй. Др. Трильовський, замикаючи се чергове засідання генеральної ради, подякував учасникам за так основне обговорення справ стоячих на порядку деннім, а Др. Вальдманови побажав найкращих успіхів в організованню жидівської секції.

Для пояснення відносин між велико українським а зах. українським товариством ліги націй наводжу тут дотичний уступ з дописи п. Кліма Обуха, поміщеної в американській „Свободі“: „Не можу промовчати ролю, яку відіграв петлюрівський посол у Празі Славінський, власне з нагоди оборони західних, але позагалицьких укр. земель. Діло було ось яке: Живучі у Відні Наддніпрянці заклали ще перед

роком товариство ліги націй, так, що вже в жовтні 1921. на засіданню генер. ради союзу тов. Л. Н. у Відні ухвалено, щоби на конгресі Союзу у Празі — поставити внесення на прийняття Велико-укр. товариства до Союзу. З уваги на се, що межі обома товариствами могло би прийти до компетенційного спору що-до Волиня, Холму, Підляша та Поліся, — президія зах. укр. товариства скликала спільну конференцію з президією вел. укр. товариства, на котрій та послідна заявила, що не буде мати нічого проти сего, коли Галичане обіймуть оборону і тамтих земель. Се і арозуміле, коли возьметься на увагу, що у виділі вел. укр. товариства сидять майже самі Петлюрівці (Кедровський, Лотоцький і др.), котрі чейже проти своїх союзників виступати не будуть. — На превелике диво галицьких делегатів у Празі — на другий день по тім, коли вже вел. укр. товариство (за попертем Поляків) прийнято (4 червня с. р.) до Союзу тов. Л. Н. — п. Славінський яко голова зел.-укр. делегації запросив гал. делегацію на спільну конференцію, котра відбулася в льокалю гал. делегації (в нац. чеськ. музею) а після хитрого пляну п. Славінського — зачалася власне о год. 3. попол., то в власне в хвилі, коли на горі, в салі чеського пантеону, розпочиналося пленум конгресу. П. Славінський явився на спільній конференції з двома товаришами: Лоським та Бочковським, що знані з приятного настрою до Галичан. Зато Славінський виступив надзвичайно вороже і поклякуючись на якесь письмо свого Виділу у Відні — забажав, щоби Галичане не важитись займатись Волинем, Холмщиною і пр., бо се належить до компетенції їх, вел. укр. товариства. На случай, колиби Галичане на се не згодились — він загрозив публичним протестом на конгресі. Галичане зробили на таку заяву великі очі та піднесли, що вони хоча-не-хоча примушені обмежити в Празі свою діяльність. Їх впрочім такий виступ Славінського ані раз не адивував; була-ж се загально відомо, що п. Славінський — крім безмежного лінивства і лукавства — відначався ще й повною залежністю від польського посла у Празі, і як ще мав авто (заbrane членови Директорії Андрівському) то воно, пристроєне сино-жовтим „флагом“ днями цілими вистойкувало перед польським посольством, де п. Славінський лично діставав інструкції і „всказуки“. На згададаний конференції (5 червня) гал. делегати Колесса і Трильовський висказали перед п. Славінським надію, що тепер, коли вел.-укр. товариство вже прийнято до Союзу — він сам запевне порушить справу надужити на Холмщині, як забирание шкіл, висаджуванне у повітрі церков і ін. — Славінський на таке скрутився та звчав лукавити, що „вони“ ще не мають писемного повідомлення (!) про прийняття, і старався всіми способами продовжити конференцію. Се якось не подобалось Др. Марітчакови і він, нічого не говорючи, вийшов з комнати і сходами побіг на гору, до салі „пантеону“, де вже розпочалося було друге пленарне засідання. І добре зробив, бо власне почув, що справу прийняття зах.-укр. товариства пропонують відложити на будуче (то є на инший, новий конгрес!) — Не стративши прятности — він зараз забрав голос і плавною французькою мовою спротивився рішучо такий штучці, на котрій аж надто було видно сліди інтриги наших національних ворогів. Др. Марітчака піддержав делегат французький Енесі, референт проф. Сеферіндес (Грек) попер також нашу справу і вона відійшла знову до комісії! Замах ворогів не удався, штучки Славінського — також! Будь-що-будь — наші делегати в Празі мусіли обмежитись лише до Сх. Галичини, так що ані меморанду в справі подій на Холмщині, Волині і пр. зладженого А. Жуком і Др. В. Залозецьким, сином бл. п. посла проф. Р. Залозецького, ані меморанду про Лемківщину і другі землі на захід від лінії Керзона, зладженого Др. Трильовським — на разі не внесено. — Виратувавши справу прийняття бодай хвилево — на повній раді — треба було добре її пильнувати в комісіях. Виводи наших делегатів, а не менше горяча промова молодого нашого приятеля Француза Турнея, та взагалі симпатія, яку наші делегати здобули для нашої справи — помогли нам і тут до побіди. Вони роздавали брошури і мапи, та видавали що хвилі нові летючки. Крім того на вечірних прийняттях у бурмістра, президента торг. палати та у міністра Бенеша — навязували вони знакомства і дружні зносини, так, що коли нарешті прийшла наша справа знову на пленум (реферувала леді Іледстон), то обі резолюції (в справі прийняття до союзу і означення Сх. Галичини — яко самостійного підмету міжнародного права) зістали прийняті одностайно серед гримких оплесків. Навіть Поляки голосували за нами, однак з якимсь застереженням, що однак голова засідання не прийняв до відома.

Тільки амер. „Свобода“. Як бачимо зах. укр. товариство ліги націй стараєсь з повною енергією сповнити народну службу, до якої взялося. Потребує однак конче і скоро — матеріальної помочи з краю. Др. Поляк підніс вправді в Празі злобно-наївне питання, чому воно не переносить осідку свого до краю, але наші делегати показали чужинцям се число „Гром, Вістника“, що його сконфіскувала львівська прокуратурія за статтю про се товариство і се не лиш вкликвало глибоке обурення у чужоземних делегатів, але й замкнуло Др. Полякови і його товаришам рот. Др. Поляк стараєсь потім дати собі сатисфакцію уміщуючи цілком фальшивий звіт у варшавськ. „Тьвгодню польським“!

З Ченстохови. Умови еміграційного життя без жадних громадських прав і перспектив, неясність правого майбутнього, яка не дає об'єктивних даних до реальної праці, — створили серед емігрантів великий упадок сил і енергії потрібних навіть на підтримку свого досяг злиденного, безталанного життя. Відсутність регулярної праці, більш-менш сталих заробітків, а в де-яких оркемих випадках — майже щоденне на-пів-голодне існування — особливо відбивалося на здоровлі дітей емігрантів, які разом з батьками явилися жертвами неутомної боротьби за волю народа Українського та за визволення рідного краю з чужинської неволі. Перше покоління непомітних борців за ідею — було засуджено на загибель, не побачивши наслідків боротьби своїх батьків та родичів. В той

час, коли, здавалося, не було жадного порятунку для наших дітей, нашої надії, — в той час, коли батьки приходили в розпач, бачучи, як їхні діти квіти щоденно марніли та засихали, — Комітет „Брат братові“ в Перемишлі щиро протягнув свою братерську руку Ченстохівській еміграції і прийняв під своє опіку наших дітей, улаштувавши їх в матеріальному відношенні в умови життя незрівнянно кращі, ніж в Ченстохові; а помістивши їх у своїх опікунів-земляків, — і в моральному відношенні представив їм можливість розвиватися духовно під впливом культурних, національно-свідомих і громадсько-вихованих ліпших снів нашої спільної батьківщини. Відмічаючи цей надзвичайно цінний і великий по своєму значінню випадок в історії нашого приневоленого емігрантського перебування на чужині, — Громадський Комітет допомоги Ченстохівській Українській Еміграції, який складається з представників різних культурно-освітніх та допоміжних організацій, — від імені всіх батьків, діти яких мали щастя попасти в зазначені вище умови, приносить Хвальному Комітетові „Брат брату“ в Перемишлі та всім громадянам, що підперли допоміжну акцію його, — свою щиро братерську подяку і просить прийняти задоволення, що цей крок, цей вчинок Комітета „Брат братові“ на завжди западе в душу наших дітей і всіх емігрантів та послужить в майбутньому нерозривним звеном нашого суспільного братерського єднання. — (Підписи).

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Союз Народів радив в минулім тижні над долею тих народів, що опинилися під чужим пануванням. Полуднево-американський делегат, проф. Муррай виступив в обороні поневолення народів і зажадав, щоб їх не віддавано на поталу нахабних імперіялістів, але під опікою Союзу Народів за певнено їм сяке-такє життє. Так отже устами Муррая Африка дала Європі лекцію культури. Проти проф. Муррая виступив польський делегат Ашкенази (Поляк *pojżeszowego wyznania!*) і він причинився немало до того, що благородні вносення американського делегата викривлено, бо поневолені народи будуть далі наражені на переслідування. Це очевидно не причиниться до успоконня Європи, бо поневолені будуть боронитись проти національної смерті і (будьмо певні того!) доведуть гнобителів до того, до чого дійшла стара повія Австрія, що несправедливістю руководилась супроти слабших народів, які належали до її держави. Вхопив чорт Австрію, вхопить і тих всіх що гноблять інші народи.

Англійська флотя гостила в Іданську. Заїхало туди 7 великих воєнних кораблів і кільканайцять конторторпедовців. Як звісно, комісар Союзу Народів ген. Гакінг відмовив Польщі права вжити чужі флоті в Іданську, бо це право при слугує тільки Іданському як самостійній і від нікого незалежній державі. Тому польські кораблі витали англійську флотю по звичайному праву морському а не як власник пристани. На цю парад, пише газета Ржечпосполіта, польські моряки-офіцери купили на власній кошт 30 кг. покосту і посмарували стіни своїх кораблів, бо 3 кг. покосту, які Варшава призначила на віднову кораблів, не прийшли на час. Уладили також Поляки пир для Англійців, але на цей пир не явився ані англійський корольович, що приїхав з флотою, ані президент Іданська. Оден і другий заявив, що справи урядові перешкаджають йому піти в гостину.

Греків страшно цобито. З 12 грецьких дивізій взяли Турки в неволю 8 разом з дивізіонерами і їх штабами. Також начальний грецький вожд пішов в турецьку неволю Греки, покидавши оружжє, сідають на кораблі і втікають через море домів. Найгірше на тім всім вишло грецьке населення, яке мешкає в Смирні. А саме Турки за те, що Греки втікаючи поїдалиювали турецькі міста і села, підпалили грецьку дільницю в Смирні і вона горіла більше як тиждень. Бідне грецьке населення лишилось без даху над головою і без окоушини хліба, тільки в тім одінню, в яким утікло з життєм.

Турки тепер горями дня. Їх побіда над Грецією з одної сторони піднесла дуже значінне Кемалья-паші і його держави зі столицею в Ангорі, а з другої сторони ці побіди розбудили бажання серед турецького народу прогнати все чуже військо, яке находиться на турецькій землі. А саме з Константинополя, який держить в руках коаліційне військо, доносять газети, що тамошне турецьке населення кожної хвилі готове прогнати коаліційне військо і зробити Константинополь знов столицею держави. Дотеперішного султана, котрий прийняв мировий трактат в Севр, мають скинути з престоло. Та не тільки в Константинополі, але всюди, де живуть Турки, запанувала велика радість іза турецьких побід. В Єгипті і Індіях відбуваються великі демонстрації тамошних магомедан. Кемаль-паша, знаючи що за ним стоять збитою лавою всі Турки, поставив відзискати для Туреччини повну незалежність, яку стратила в часі великої війни. Тому заявив він, що заключить мир з Греками тоді, коли вони: 1. заберуться зі всіх земель, які належали до Туреччини, і видадуть Туркам увесь військовий матеріал і запаси харчів; 2. коли Греція признаєть неограничену зверхність Туреччини над Малою Азією і Тракією (разом з Константинополем і Адрианополем); 3. Греція заплатить всі шкоди, які турецькій нарді мав в часі грецько-турецької війни; 4. Греки ви-

дадуть всіх тих офіцерів, котрі в часі грецького наїзду допустились жорстокости супроти турецьких горожанів.

Болгари ненавидять Греків і тому дуже радуються, що Турки побіли їх. Греки збиткувались над Болгарами тим стягнула на себе їх ненависть. І тепер Болгари, зтираючи руки з радости, чекають, коли Кемаль-паша прийде з військом, щоб прогнати Греків з Тракії. Можливе, що й Болгари получаться з Туреччиною. Це становище Болгарів занепокоїло Сербів і Румунів, бо вони зрабували болгарські землі і бояться, щоб Болгари, злучившись з Турками, не відібрали свою землю. Газети пишуть, що Сербі вже зобілізували військо. Це очевидно небезпечна гра з вогнем, бо може прийти до нової великої війни. Тай справді з Лондону доносять, що там бояться. аби знов не вибухла світова війна. Бо як в р. 1914 так і тепер з Сербії може вийти луна пожару воєнного і обняти цілу Європу.

В Ірландії вправд військо взяло верх над повстанцями, але тим не закінчилась війна, бо повстанці ведуть далі підпольну боротьбу. Повстанчі ватаги являються то тут, то там, нароблять пакости і зникають. Їх відвага така, що оюді напали вони несподівано на саму ірландську столицю Дублін, поубивали варті, поперетинали телеграфічні і телефонічні драти і зникли; якби під землю запалися. За пару днів зявилися знов в країні Лют, висадили в повітрі 4 залізничні мости і перервали рух залізничий. Взагалі повстанці незвичайно добре zorganizовані і вишколені в підпольній боротьбі, так що супроти них і військо і жандармерія безсилні. Тому перед ними тремтить уряд і дотепер надармо старається згнобити повстання.

ВСЯЧИНА.

Останнє число „Укр. Голосу“ сконфіскував держ. прокуратор. Жертвою конфіскації впали всі артикули, де обговорювалися автономія і вибори. Сконфісковано теж всі передруки з львівських газет, як інтерпеляція в англійським парламенті в справі Сх. Галичини і комунікат оголошений в „Діл“ в справі виборів. Видко закон инший у Львові, а инший у нас. Серед таких обставин у Українців затерається почуттє законности. Ми самі не знаємо, що тепер законне а що незаконне. Кажуть, що це для нас ліпше. — Тому що до Редакції надійшло багато запитань, що властиво сконфісковано в передостаннім числі, подаємо до відома: Сконфісковано статті „Не виймайте в низ прапора“, Дра К. Трильовського і цілу статтю Дра Ст. Барана п. з. „Вибори до варшавського союму“. З дописів: з Синовідська, а в останньому числі допис з Грушатич.

На адресовий наліпці нинішнього числа кожний наш передплатник знайде червонилем зазначену квоту, яко передплату разом з залеглостями до кінця року. Просимо цю квоту переслати чеком, який теж пересилаємо з нинішнім числом. Зазначуємо, що в тій квоті в вчислена передплата на IV квартал і підвижка за минулі квартали, коли вона не заплачена. Ще раз просимо о надіслане передплати відворотною почтою, бо часи тепер для кожного часопису дуже тяжкі.

Зі Львова доносять нам, що процес проти Степана Федака і тов., який мав вже невідклично відбутися дня 18 с. м. відрочено знову і то в сам день розправи наеограничений час. Дивна історія робиться з тим процесом. Слідство тягнулось більше як пів року. За той час можна було прослідити навіть причину замаху. Після покінченого слідства відволікано розправу з місяця на місяць, аж обжаловані вхопились останнього способу, який є можливий, для приспішення процесу — голодівки. Найзичі польські власти обіцяли, що розправа відбудеться в місяці червни. Свого приречення польські власти не додержали. Визначили розправу на 5. вересня. Але тоді захорував президент трибуналу. Не було ради, треба було суд над студентами Українськими відложити на 18. вересня. І тепер пан президент був здоровий до дня 17., а 18 захорував. Чисте нещастє. бо 12 людей жде і томиться. Даремно приходили до суду цілі сотні жандармів, даремно зіхалися оборонці і родини обжалованих. А можна було прецінь подбати, щоби на випадок хобори пана президента, міг його хтось заступити.

Заява. В польських газетах і в „Ріднім Краю“ появилася вістка, немов то я „ствердив, що український хлоп в Сх. Галичині мусить мати своїх представників в польському союмі, якіб боронили його права.“ Отсим заявляю, що я ніколи чогось подібного не стверджував, і що я в сій справі цілком того самого погляду, що Вп. П. Президент Др. Е. Петрушевич.

Др. Кирило Трильовський член З. У. „Нач. Ради“.

Для увязнених Українців складає на руки Редакції „Укр. Голосу“ Р. Гамчикевич 5000 (пять тисяч) Мп.

На Рідну Школу зложили за час за час від 4—15 вересня с. р.: о. Зубрицький А. 1000; VII. б. укр. держ. гім. 10 000 (слава таким ученикам!); Бронер Г. 900; І. А. у. м. г. (за рік 1921/22 дод.) 205; IV. В. у. м. гімн. 6.000; (славно!); Бушкович з фестину 10.000; Учит. збір сем. за серпень 9.953; за вересень 15.426; Через Ва. П. Учит. 5.800; Дорикевич 180 (верес.); Ломінська Л. 180 (верес.); о. Головач 80 (верес.); Через Базар: Гладилочив 500; Юзьяк Ст. 500; Священники Н. Н. 800. — Дітвора Школи Шашке-

вича (на руки управителя) за рік шк. 1921/22: Кляса IV. дів. 840; II. хл. 875; III. III; III. дів. 1.135; VI. дів. 1.610; IV. дів. 1075; III. хл. 1210; II. дів. 1296; I. дів. 995; I. хл. 1.015; V. дів. 1.270; VII. дів. 1.260; VI. дів. 1.725; IV. дів. 970; V. дів. 1040; I. хл. 740; VII. дів. 500; VI. 3.570; IV. 2.295; IV. дів. 800; VII. дів. 2.275; IV. дів. 950 V. дів. 3.165; III. хлоп. 2.245; VI. дів. 1470; Ліста ч. XVI. 2.065. Разом 37.301. — Школа Шашк. (з фестину в червни) 37.912; з вписів 48.035.

† Др. Михайло Яремкевич

доктор всіх наук лікарських, окружний лікар в Коросні коло Хирова, лікар каси хорих в Перемишлі і Старім Самборі, упокоївся в Бозі по довгій, тяжкій недужі, заосмотрений найсв. Тайнами, дня 18. вересня 1922. р. о год. 10⁴⁵ в Хирові, яко жертва свого звання проживши 57 літ. Похорон дорогого Помершого відбувся в середу рано, дня 20 вересня, в Хирові. В. Й. П.

НАДІСЛАНЕ.

Подяка. Отсим складаю прилюдну подяку Вп. П. Олені Кульчицькій в Перемишлі за вимальовання до тутешньої церкви природної величини за престольного образа Н. Серця Ісусового. Загальне признання, з яким зустрівся сей образ нехай захотить і інших потребуючих покористуватись кистю Вп артистки. — о. Іван Чичула парох в Дністрику дубовім.

Днівський курс і управи хорів церковних (і чит.) приватний двомісячний відкривається з днем 10. жовтня н. ст. 1922 р. Цей курс має на цілі осіб знаючих початки нот, або простий спів або граючих на відповіднім інструменті, підготувати на управ. хору, по наших старих напівах, в обсягу гласопісників і других підручників на 2—3 і 4 голоси. В програму входять: ноти музикальні і ірмологічні, гласи і напіви в церковні. Іза недостатку підручників, курсанти будуть писати, для того вимагається плавне читання і писання. Ноти, які курсанти виготовлять, будуть становити вартість, для кожного около 20.000 м. Кандидати мають мати свої харчі, постіль, дрібну харчову посуду, папір, опал і оплата за науку, за час тревання курсу виносить до 25.000 м. від особи. — Зголошення приймаються до 1. жовтня в гр. к. уряді парох. почта і стація Синевідсько вижне via Стрий. — Гр. Дикий-Диченко.

Позір Американці! Продам дуже добре просперуючий першорядний готель, реставрацію, каварню з будівлями, городом біля Львова. Зголошення до експедиції анонсів „Еаст“ Станиславів, Асника 1

Плуг паровий комплектний в доброму стані на продаж. Інформацій уділяє „Еаст“ Станиславів, Асника 1.

Великий дохід для людей інтелігентних, метких в кожній місцевости дає аквізиція анонсів (рівнож в хвилях свободних від заняття). За поясненнями зветатись до експедиції анонсів „Еаст“ Станиславів, Асника 1.

Позір! Замавляйте!

Канцелярія Тов-а „Просвіта“ у Львові звертає увагу, що з кінцем вересня появиться уже в розпродажі

Великий Народний Календар Тов-а „Просвіта“ на 1923 рік — річник 45. —

Сегорічний календар незвичайно добірний своїм літературно-науко-суспільним збірником, дуже гарно і чисельно ілюстрованим та з найріжноріднішими торговельними оголошеннями. Замавляти належить вже тепер в канцелярії Тов-а „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10, щоби як найскорше могла канцелярія по появі календаря розіслати на провінцію. — Ціна примірника буде подана пізніше.

ВАПНО, цеглу, дахівку, бляху, цемент, машини, мотора, вальці, каміння

продає „УБУС“ Львів, Осеолінських 6. 1—10

Книгарня Ставропігійського Інститута продає

Устав церковний на 1923 рік

зладжений Дром Т. Мишковським. Ціна 500 Мп. 1—3

Підручник книговодства в кооперативних Спілках

С. Гарасимовича, потрібний так до науки в школі і на курсах як і в практиці при книговодстві. Ціна Мп. 800. —

До набуття в книгарнях і Народній Торговлі у Львові, Ринок Ч. 36. та в Краєвім Союзі господарських Спілок, Львів, ул. Зіморовича ч. 20. II.

Підписана фірма має честь повідомити Шан. Громадянство, що в Перемишлі, при вул. Коперніка ч. 86 (за Мійською різнею) пущено в рух велику фабрику вибору шкір, яка приймає до гарбовання по приступних цінах сирі шкіри волів, телячі і кіські (солені і сухі).

Фабрику улажено по найновішій системі, впроваджено всі потрібні машини гарбарські і виробляється шкіри на юхти найліпшої якості. Це має велике значіння для селянства, яке замість видавати грубі гроші на шкіру і ремінь, може передати фабриці сиру шкіру, а одержить її за невелику стосунковою оплатою виправленою; з неї можна робити чоботи і всякого рода ремені (упряж, паси до машин і т. д.

„Сян“

Фабрика шкір в Перемишлі,
вул. Коперніка ч. 86
(за Мійською різнею).

Як відносяться люде до нашої фабрики, свідчать між іншими отсі письма:

До Шановної фабрики шкір „Сян“ в Перемишлі. Як фаховець мушу Шан. фірмі висловити своє вдовolenне за знаменито вигарбованне моїх шкір на юхти, які під кожним оглядом так гарбованя, фальцованя і викичненя не уступають нічим виробам заграничним.

В доказ довіря віддаю нині дальшу партію сирих шкір до гарбовання на шарі юхти, які надаються особливо господарям на чоботи і ремінь. Перемишль, 14. липня 1922. Василь Спільчак шевський майстер і господар в Гусакові.

Підписав при мені: Кольтін Хайм.

До Шановної фабрики шкір „Сян“ в Перемишлі: Тому що я дуже вдовolenений з вигарбовання моєї власної шкіри на юхт, мушу зложити як господар своє вдовolenне і стараннем моїм буде оповістити в громаді, щоби господарі свої сирі шкіри віддали до фабрики для власного ужитку. Вязовниця, дня 29/7 1922.

З поважаннем Михайло Брода
з Вязовниці Нр. 16 коло Ярославя.

Одинне Українське парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“ у Львові, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посілости, інтабулює зарав купців за властителей куплених ними грунтів. Має урядове уповажненне до парцеляції. Приймає гроші на вкладки щадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

„Полотно“ Львів Зіморевича 20.
полотна, цайги, сунна,
мотузяні вироби.

„НИТКИ“ вс. рода, до шаття і вишивання, гуртом, і на дрібно продає дешево і поручає свої від 22 літ ведені робітні суконь і білля
ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА

„ТРУД“ Львів, Ринок ч. 39.

„МАШИНИ“ до шаття різних систем, спеціальність „KAYSER“, як також складові часті, рільнічі всілякого рода, штучні назови, камінний вуголь, артикула технічні (млиньські) олій машинні і матеріали будівельні поручає:
Дім торговельно-комісійний „Схід“ в Тернополі
Валова 9 (бічна Зго Мая).

Конкуренційні ціни!

в окремому магазині обуви
„ГЕРМАНА І РІМІНГЕРА“
в Станиславові, Ринок ч. 23. побіч Народної Торговлі — продає обуви з найліпших фабрик, наймоднійшої і найдешевшої.
Просимо переконатись! 4-7

Першорядна українська робітня обуви П. ТРАЧА
В СТАНИСЛАВОВІ, вул. Петра Скарги ч. 15
(побіч С. С. Василіянок)

виконує найріжнородніших фасонів і найновіших мод жіночу, мужеською, діточу обуви, скоро, солідно і дешево. — Одинока робітня ортопедичної обуви після ріжнородних винок.
4-12

РІК В САДКУ І ГОРОДІ

ПІДРУЧНИК САДІВНИЧО-ОГОРОДНИЧОЇ ГОСПОДАРКИ.

написали Л. Бачинський і С. Дмоховський. Цю книжку повинен мати в хаті кожний господар. Богато цінних господарських порад знаходиться в тій книжці. Книжка багато ілюстрована, обіймає 1/2 арт. друку і коштує 500 Мк. замовляти в видавця Дра Дмовського, Перемишль, Зелена 5. На оплату поштовою долучати 100 М. Відпродавцям значний опуст.

За редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич.

Балтійсько-Американська Лінія

Одинока правильна комунікація без пересідки.

ДАНЦІГ-НОВИЙ ЙОРК = ДАНЦІГ-ГАЛІФАКС (КАНАДА)
106 доларів (8 дол. за кожду голову) (106 доларів)

Централя: Варшава, вул. Маршалковська ч. 116.

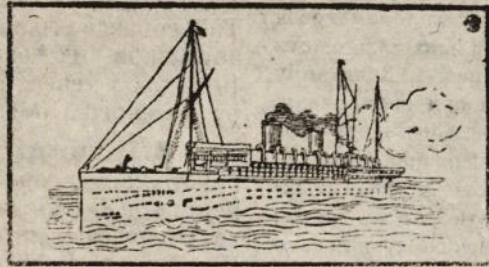
Найкоротша лінія до Америки!

Філії:

Станиславів

ул. Сапінжинська ч. 10.

5 днів через
Атлантиць-
кій Океан

Філії:

Львів

вул. Мосцюшні 5.

Наші найближші кораблі відходять з Данціга Літуанія 29 вересня Польонія 13 жовтня Естонія 27 жовтня

Кожний Реємігрант і Емігрант, котрий хоче їхати прямо до Америки і Канади, без переїзду чужими краями, без переїздних віз, без митної ревізії аж до порту, хай іде лишень кораблями Б. А. Л.

Реємігранти в котрих є неважні пашпорти польське-американські можуть тепер вертати до Америки.

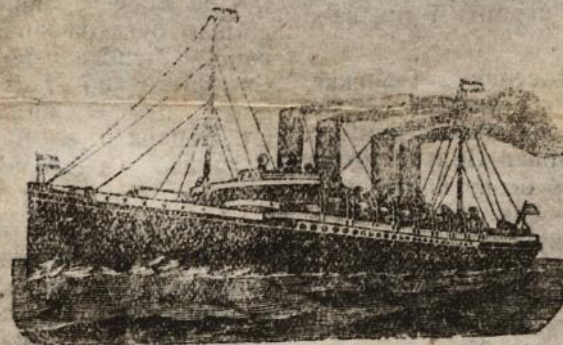
Емігранти до Канади! Не треба ні афідавіту ні грошей на показ.

Просимо звернутися до наших контор лично або листовно, або листовно, а найточніших пояснень уділить Вам безплатно.

Замітка! Нашим пасажирам переказуємо гроші без доплати від Свояків в Америці.

До АМЕРИКИ „WHITE STAR LINE“ До КАНАДИ
114 доларів. (ЛІНІЯ БІЛОЇ ЗВІЗДИ). 106 доларів.

„Olympic“
48.000 тон.

„Olympic“
48.000 тон.

Дорога через Cherburg до Америки 4 1/2 дні. Дорога через Бремен до Канади

є найкоротша і подорож триває тільки 4 1/2 дні на повнім отвертім морі. Постійна безпосередна комунікація між Європою - Америкою - Канадою

на кораблях Товариства Корабельного

„WHITE STAR LINE“

напр. „Majestic“ 56.000 тон — „Olympic“ 48.000 тон — „Homeric“ 35.000 тон і багато інших великих і люксусово уладжених кораблях англійських, які віддавна одержали признанне тисячів подорожних за поконанне всесвітних рекордів.

Увага! Всі формальности еміграційні полагоджує і інформації уділяє безплатно бюро нашого Товариства Корабельного

„WHITE STAR LINE“

Львів, вул. Городецька 36. і Тернопіль, вул. Тарновського 5.

УБУС УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ СОЮЗ

Львів, вул. Осолінських 6.

Проектує й будує: церкви, доми, фабрики, млини і т. п. 34-2-10
Достарчає й продає: вапно, дахівку, цемент, машини і т. п.

Просимо звернути увагу на новостворений 3-10

Магазин сукна і блаватів

Вільгельма Гальперна

в Станиславові, вул. 3 Мая 4 побіч Укр. Хати де можна купити найліпшого витвору заграничні сукна, во дуже приступних цінах. Великий добір сукна на костюми і плащі, полотна на білля і постіль, маркізета, фіранки, портери, коць, хустки і т. п.

Інженер Володимир Комаринський
правно-уповажнений геометра цивільний, записаний знатон судовий для справ помірових, будівельних і дорогових. Переводить парцеляції, регуляції, виконує плани і будівлі.

Канцелярія в Станиславові при вул. Білінського (побіч Округного Суду) Ч. 9.

Анонсується в „Укр. Голосі“!

З друкарні Кюлера і Сяна в Перемишлі